

Καλλιστώ
περιβαλλοντική οργάνωση
για την άγρια ζωή και τη φύση

Προς: κ. Γ. Δημαρά - Υφυπουργό Περιβάλλοντος - Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΥΠΕΝ) (secdepmin@prv.ypeka.gr, g.dimaras@parliament.gr)

Θέμα: Επικείμενη περιβαλλοντική καταστροφή μεγάλης κλίμακας από την σχεδιαζόμενη εγκατάσταση γιγαντιαίου αιολικού πάρκου στην αδιατάρακτη οροσειρά της Κεντρικής Πίνδου- Άγραφα - στις θέσεις «Γραμμένη-Τούρλα-Καρνόπι» και «Μιχος-Βοϊδολίβαδο-Απελίνα» - Προστατευόμενη Περιοχή «Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Κοιλάδας Αχελώου Αγράφων και Μετεώρων» - (Ζ.Ε.Π.) «**GR2430002-ΟΡΗ ΑΓΡΑΦΑ**» και (Τ.Κ.Σ.) «**GR1410002: ΑΓΡΑΦΑ**» του δικτύου NATURA 2000.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΕΠΕΙΓΟΝ

Αρ. Πρωτ: 12/19
Θεσσαλονίκη, 14/02/2019

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Σχετικά με το θέμα και με αφορμή την επικείμενη εκδίκαση της υπόθεσης στο ΣτΕ επιτρέψτε μας να σας ενημερώσουμε για το θέμα επισημαίνοντας τα εξής:

(1) η σχεδιαζόμενη κατασκευή (2) Αιολικών Πάρκων στις θέσεις που αναφέρονται στο θέμα, ισχύος 46MW και 40MW αντίστοιχα σε συνδυασμό με την διάνοιξη περισσότερων από 30 χιλ. νέων δασικών δρόμων μέσα σε πυκνή δασογενή ζώνη ελάτης και δρυός για την κατασκευή του εναέριου δικτύου μεταφοράς ρεύματος που θα κατακερματίσουν την συνέχεια της περιοχής, θα είναι περιβαλλοντικά **καταστροφική** (και η περιβαλλοντική βλάβη μη αναστρέψιμη) για την Προστατευόμενη Περιοχή των Αγράφων (ν. 4519/18), καταλύοντας την λειτουργικότητα του αδιατάρακτου αυτού ορεινού οικοσυστήματος δεδομένου ότι επιστημονικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι:

- Οι αδιατάρακτες ορεινές περιοχές αποτελούν σημαντικούς πυρήνες βιοποικιλότητας, με υψηλές συγκεντρώσεις ενδημικών ειδών και μεγάλες δεξαμενές γονιδιακής ποικιλότητας.
- Οι αδιατάρακτες ορεινές περιοχές λειτουργούν ως κρίσιμοι φυσικοί διάδρομοι για τη μετανάστευση/μετακίνηση ειδικά της ορνιθοπανίδας αλλά και την γεωγραφική επικοινωνία πληθυσμών θηλαστικών της άγριας πανίδας. Λειτουργούν επίσης ως φυσικά καταφύγια για τα φυτά και τα ζώα των οποίων το φυσικό ενδιαίτημα έχει συρρικνωθεί ή υποβαθμισθεί από ανθρωπογενείς δραστηριότητες σε όμορες ή γειτονικές περιοχές.
- Οι αδιατάρακτες ορεινές περιοχές έχουν υψηλό βαθμό ευαισθησίας σε οποιαδήποτε μεταβολή ανθρωπογενούς αιτιολογίας και προέλευσης.
- Τα οικοσυστήματα των ορεινών περιοχών παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες για την διασφάλιση της ποιότητας και επάρκειας των φυσικών πόρων (νερό, έδαφος) με άμεσο αντίκτυπο στον άνθρωπο και την ποιότητα ζωής. Παράλληλα προφυλάσσουν από φυσικούς κινδύνους σε σχέση με ακραία καιρικά φαινόμενα που τα τελευταία χρόνια αυξάνονται σε συχνότητα και ένταση λόγω της κλιματικής αλλαγής.
- Τα αιολικά πάρκα μπορεί να οδηγήσουν σε μια μη βιώσιμη χρήση των δασικών πόρων και στην διατάραξη ή/και κατάρρευση του οικοσυστήματος και της βιοποικιλότητας της θιγόμενης περιοχής με συνεπακόλουθες επιπτώσεις σε όλα τα συστήματα (domino effect).

- Η συνεπακόλουθη υποβάθμιση ή και απώλεια της βιοποικιλότητας έχει με τη σειρά της περιβαλλοντικές, ηθικές, υγειονομικές και οικονομικές επιπτώσεις οι οποίες μπορούν να ποσοτικοποιηθούν αποδίδοντας την κλίμακα και το μέγεθος των επιπτώσεων από την κατασκευή ενός αιολικού πάρκου αυτής της κλίμακας σε μια τέτοια αδιατάρακτη φυσική περιοχή.

- Οι αδιατάρακτοι ορεινοί όγκοι αποτελούν πλέον σπανίζον **βιο-απόθεμα** πανευρωπαϊκής και παγκόσμιας οικολογικής αξίας σε ένα πλανήτη όπου η κρισιμότητα του ρυθμού ερημοποίησης, απώλειας γόνιμου εδάφους, νιτροποίησης των υπογείων υδάτων, κλιματικής αλλαγής, αυξανόμενης απώλειας βιοποικιλότητας και φυσικών οικοσυστημάτων καθώς και εξαφάνισης ειδών απασχολούν την παγκόσμια κοινότητα προκειμένου να αναθεωρήσει (όσο ακόμα υπάρχουν τα χρονικά περιθώρια που διαρκώς στενεύουν) πολλές πρακτικές στο τομέα της ενεργειακής πολιτικής με στόχο να αναστραφούν κατά το δυνατόν τα παραπάνω κρίσιμα περιβαλλοντικά φαινόμενα και προβλήματα πλανητικής εμβέλειας ως αποτέλεσμα της αλόγιστης εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων από τον άνθρωπο.

(2) Η σχεδιαζόμενη κατασκευή των (2) Αιολικών Πάρκων **αντιβαίνει** σε βασικές περιβαλλοντικές αρχές, κανόνες αλλά και διαδικασίες που συνοψίζονται ως ακολούθως:

- προστασία του περιβάλλοντός ως δημόσιου - συλλογικού αγαθού
- διατήρηση της βιοποικιλότητας και περιοχών υψηλής φυσικής και αισθητικής αξίας με έμφαση σε ορεινούς όγκους και δασικές εκτάσεις της Ελλάδας, και οι οποίες υπάγονται τόσο στο Ευρωπαϊκό δίκτυο Natura 2000 όσο και σε ειδικό καθεστώς προστασίας με βάση και τον πιο πρόσφατο νόμο 4519/2018.
- Ανάγκη διατήρησης σπάνιων ειδών πανίδας οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε επισφαλή επίπεδα (π.χ. αρπακτικά πτωματοφάγα πτηνά (γύπες) που είναι ιδιαιτέρως ευαίσθητα στην παρουσία ανεμογεννητριών και αποδεκατίζονται από προσκρούσεις στα πτερύγια.)
- Ανάγκη διατήρησης ενδημικών ειδών υπο-αλπικής χλωρίδας: η κατάτμηση της αλπικής ζώνης από τα καταστροφικά συνοδά έργα (ορεινοί δρόμοι) θα ανοίξουν το πεδίο σε εισβλητικά (ξενικά) είδη που θα εκτοπίσουν τα σπάνια και ενδημικά της ελληνικής χλωρίδας.
- Έμπρακτη λειτουργία των προστατευόμενων περιοχών προκειμένου να επιτευχθούν βασικοί στόχοι που διέπονται και από την κείμενη κοινοτική νομοθεσία (ΚΟ 92/43 ΕΕC - αρθ. 17) για την βελτίωση του βαθμού/κατάστασης διατήρησης ειδών και οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος
- προστασία της βιολογικής ποικιλότητας καθώς και των συναφών φυσικών και πολιτιστικών πόρων.
- Διατήρηση νησιδων βιοποικιλότητας εθνικής, πανευρωπαϊκής αλλά και παγκόσμιας σημασίας και υψηλής εγγενούς αυταξίας.
- Προβλεπόμενη διαδικασία από το άρθρο 6.3 της ΚΟ 92/43 ΕΕC

Αξιότιμε κ. Υπουργέ, η εξορθολογισμένη χρήση των ΑΠΕ (και δη των Αιολικών) με βάση έναν οριζόντιο και άρτιο σχεδιασμό και αυστηρά περιβαλλοντικά κριτήρια, εξακολουθούν να παραμένουν ένα ζητούμενο από πλευράς ελληνικής πολιτείας και όσο αυτή η στρεβλή κατάσταση παραμένει θα αφήνει χώρο σε μια άναρχη και ανεξέλεγκτη «επέλαση» ιδιαίτερα βλαπτική για τον φυσικό περιβάλλον εκθέτοντας παράλληλα και τη χώρα μας για παραβίαση της περιβαλλοντικής κοινοτικής νομοθεσίας

Επ'αυτού ακριβώς, αξιότιμε κ. Υπουργέ, αδυνατούμε να καταλάβουμε ποιο το νόημα της προστασίας των περιοχών (ΖΕΠ) **GR2430002-ΟΡΗ ΑΓΡΑΦΑ** και (Τ.Κ.Σ.) «**GR1410002: ΑΓΡΑΦΑ**» του δικτύου NATURA 2000 που εντάχθηκαν με τον Νόμο 4519/20-2-2018 στο "Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Κοιλιάδας Αχελώου Αγραφών και Μετεώρων" και 2 μήνες αργότερα (δηλ. την 16-4-2018) να εκδίδονται από το ΥΠΕΝ οι Άδειες Εγκατάστασης των δυο τεράστιων διαστάσεων βιομηχανικού τύπου αιολικών πάρκων εντός της ανωτέρω περιοχής.

Αξιότιμε κ. Υπουργέ, με βάση τα παραπάνω, σας ενημερώνουμε ότι οι οργανώσεις μας έχουν εκφράσει εμπράκτως και με ένδικα μέσα την αντίθεσή τους στην υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου εγκατάστασης των (2) αιολικών πάρκων στην περιοχή της οροσειράς των Αγραφών και σας καλούν να πάρετε θέση στο θέμα διερευνώντας άλλες εναλλακτικές λύσεις/χωροθετήσεις που θα ακολουθούν την ορθή πρακτική στο πλαίσιο ενός άρτιου στρατηγικού κεντρικού σχεδιασμού που θα ενσωματώνει εξ αρχής γενικά και ειδικά πλην όμως αυστηρά περιβαλλοντικά κριτήρια.

Αξιότιμε κ. Υπουργέ, γνωρίζοντας ότι διαθέτετε το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης για το τι φυσικό περιβάλλον θα κληροδοτήσουμε στις επόμενες γενεές, και ενόψει της επικείμενης εκδίκασης της υπόθεσης στις 20/2/2019 στο Συμβούλιο της Επικρατείας των προσφυγών μας για την ακύρωση των δυο αυτών αιολικών, στο οποίο έχουμε προσφύγει μαζί με άλλους 21 φορείς και 502 πολίτες, παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Με εκτίμηση,
Για την
ΠΟ «ΚΑΛΛΙΣΤΩ»

Γ. Μερτζάνης, Δρ. Βιολογίας
Επιστημονικός Υπεύθυνος

ΧΡΗΣΤΟΣ Θ. ΦΑΣΟΥΛΑΣ
Μέλος του Δικτύου Φορέων και Πολιτών
Για την Προστασία των Αγραφών

Για την Ελληνική Ορνιθολογική
Εταιρεία

Παναγιώτης Λατσούδης

Πρόεδρος ΔΣ